

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Sběr statistických dat za rok 2024 aneb přímé vkládání dat do databáze NIPOS

46. porada Sekce pro výkon regionálních funkcí SDRUK

Praha, 26. 11. 2024

Mgr. Lucie Macháčková

lucie.machackova@nkp.cz

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

- Do roku 2023 probíhal sběr statistických dat výhradně prostřednictvím pověřených knihoven.
- Od ledna 2025 (sběr za rok 2024) se otevře přímý vstup do el. sběru NIPOS pro vybrané obsluhované knihovny.
- Výběr knihoven určuje pověřená knihovna.
- **První krok = profesionální + všechny další knihovny, kde je záruka vyplnění el. formuláře, by měly být do přímého el. sběru zapojeny do ledna 2026.**
- **Cílem přímého sběru dat je, aby si každá knihovna svá statistická data vyplňovala sama.**

Pověřené knihovně by měla zůstat jen kontrolní role.

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

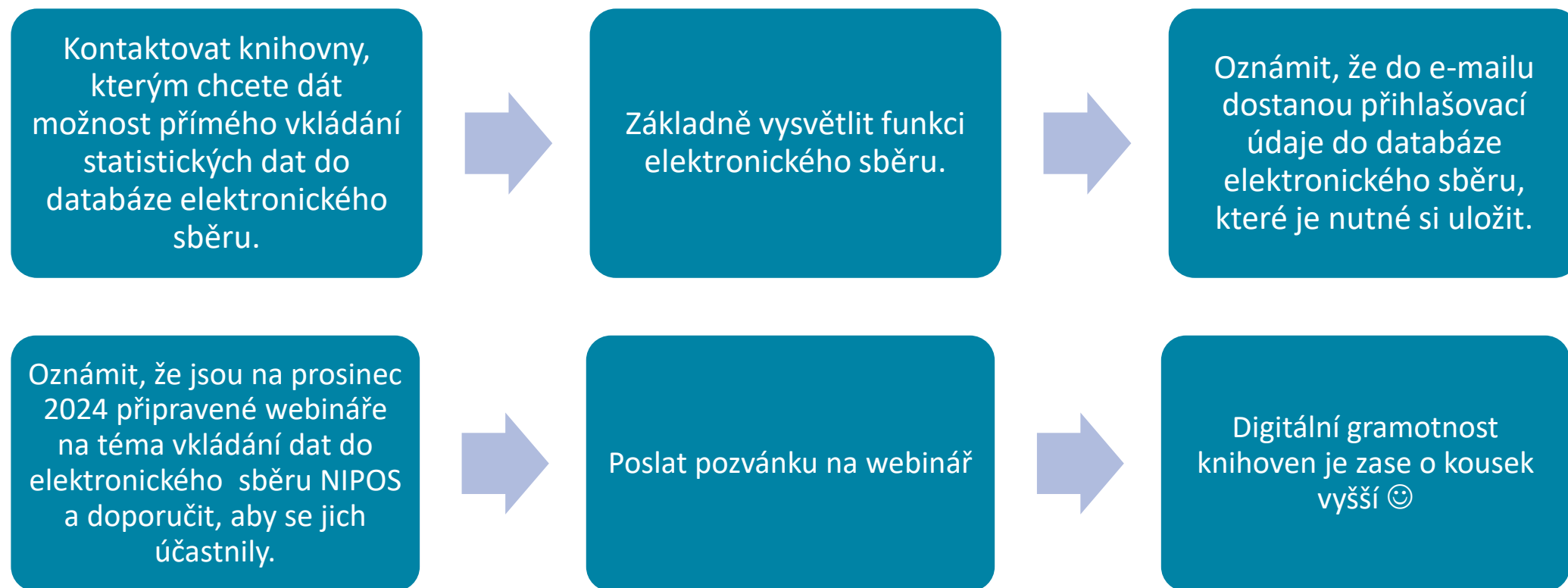
Krajské a pověřené knihovny

- 4.11. 2024 proběhl webinář pro Středočeský kraj, PK v kraji neměly dosud přístup do databáze el. sběru, data za celý kraj vkládala SVK Kladno.
- a) Prezentace na webu IPK https://ipk.nkp.cz/docs/elektronicky-sber-dat-nipos_manual.
- 18. a 19. 11. 2024 proběhly webináře pro všechny KK a PK k el. sběru dat. Záznam na [YouTube](#) + [manuál](#) na webu IPK.
- Bude nutné vyvinout zvýšenou aktivitu na podporu zapojení obsluhovaných knihoven do el. sběru ze strany KK i PK = **opakovaná školení**.
- **Knihovnický institut i NIPOS nabízí pomoc** = online školení i osobní účast na prezenčních školeních.

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Krajské a pověřené knihovny

Před přidáním nového uživatele ke konkrétní knihovně je nezbytné provést následující kroky:

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Krajské a pověřené knihovny

Knihovna v České Třebové uspořádala první online školení pro obsluhované knihovny 21.11. 2024. Postřehy ze školení:

- *lidé neposlouchají = je dobré opakovat sdělení vícekrát, různě*
- *lidé nesnášejí změny = je dobré vysvětlit, že změny jsou v důsledcích přínosné, i když to nyní nemusí tak vypadat*
- *lidé jsou vyděšení z rychlých změn = tradiční způsoby budou dále dostupné, mohou měnit návyky a postupy postupně*
- *lidé neradi opouští "jistoty" = pokusil jsem se vysvětlit přínosy el. sběru například na tom, že nebude tolik chyb způsobených několikanásobným přepisováním údajů*
- *někteří lidé si myslí, že vzroste míra chybovosti = možná by bylo skvělé nasadit v IS NIPOSu další kontroly nad daty z regionů a krajů, ale dost možná je už máte*

„Část auditoria byla nadšená, část v panice. Takže chystáme další školení. Musíme o knihovny pečovat :-)“

Na webinářích pro obsluhované knihovny v prosinci tyto postřehy zohledníme!

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Krajské a pověřené knihovny

Metodika nového sběru

1. Souhlas se zveřejněním údajů:

- Souhlas v tištěném formátu by každý rok měly vyplnit knihovny, pro které bude i nadále sběrným místem statistického výkazu příslušná pověřená knihovna. Ta následně uvede souhlas či nesouhlas v elektronickém sběru (zaškrtačací pole).
- Knihovny s přímým vstupem do elektronického sběru tento úkon provedou v elektronickém formuláři samy.

2. Práce s tištěným formulářem KULT:

- Pověřená knihovna nemá povinnost uchovávat Roční výkazy o knihovně svých obsluhovaných knihoven. Podle zákona je odpovědný za odevzdání dat u organizačních složek zřizovatel (obec), u příspěvkových organizací je to statutární zástupce.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Krajské a pověřené knihovny

Metodika nového sběru

3. Vkládání a kontrola dat pověřenou knihovnou

- To, že pověřené knihovny shromažďují, kontrolují a vkládají statistická data za obsluhované knihovny, je v podstatě jejich dobrá vůle.
- My (knihovny) i NIPOS se chceme dostat k relevantním datům 😊.
- Správně by to mělo být tak, že každá zpravodajská jednotka dostane přístup do el. sběru a data vyplní. To ale víme, že by nefungovalo!
- **Doporučujeme**
  - a) Knihovny s právní subjektivitou - přístup do el. sběru by měl mít vedle pracovníka, který statistiku zpracovává, také vedoucí/ředitel = kontrola správnosti dat.
  - b) Knihovny bez právní subjektivity - přístup do el. sběru by měl mít vedle knihovníka také zřizovatel = kontrola správnosti dat.

[Český statistický úřad - Kult \(MK\) 12-01 Roční výkaz o knihovně](#) – prováděcí vyhláška

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Krajské a pověřené knihovny

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

4. Budeme ještě potřebovat StatExcel (dotaz z auditoria na Knihovnické dílně)?

- Ano, u PK knihoven, které jsou se souborem zvyklé pracovat. Data za neprofi knihovny budou zatím stále vkládat PK.
- U knihoven, které StatExcel doposud nepoužívaly (např. Středočeský kraj) je to na zvážení. Souhrn dat za obsluhované knihovny pro analýzy a další vyhodnocování už nabízí NIPOS.

Obec	Knihovna	Evidenční číslo	Nadřazená knihovna	Typ knihovny	Populac	Možnost	0101	0102	0103	0104
						bezbariérového vstupu	Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku	Knihovní jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku (součet ř. 0103 až	v tom naučná literatura	v tom krásná literatura
Celkem					120 151	15	424 467	416 177	101 300	309 075
Šumperk	Městská knihovna T.G. Masaryka Šumperk,p.c	102			25 837	1	118 820	120 287	34 022	82 911
Bludov	Místní knihovna Bludov	4 041	Šumpe		3 071	0	8 162	8 409	2 290	6 119
Hanušovice	Městská knihovna Hanušovice	581	Šumpe		2 984	0	10 538	10 321	2 261	7 727
Libina	Místní knihovna Libina	1 138	Šumpe		3 326	0	12 259	12 795	3 267	9 433
Loštice	Městská knihovna Loštice	116	Šumpe		3 070	1	11 804	11 451	3 154	8 275
Mohelnice	Městská knihovna Mohelnice	3 418	Šumpe		9 808	0	32 167	29 827	8 101	20 830
Nový Malín	Místní knihovna Nový Malín	756	Šumpe		3 811	1	4 165	4 137	995	3 141
Oskava	Místní knihovna Oskava	3 556	Šumpe		1 316	0	4 094	4 215	733	3 480
Postřelmov	Místní knihovna Postřelmov	1 653	Šumpe		3 045	0	5 797	6 075	1 542	4 472
Rapotín	Obecní knihovna Rapotín	2 979	Šumpe		3 377	1	5 887	6 088	1 614	4 390
Ruda nad Moravou	Místní knihovna Ruda nad Moravou	959	Šumpe		2 595	0	14 972	15 273	4 160	11 113
Velké Losiny	Místní knihovna Velké Losiny	389	Šumpe		2 600	1	10 185	8 672	2 729	5 938

- Pro vyhodnocování standardu VKIS je to velmi efektivní nástroj

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Krajské a pověřené knihovny

5. Vyžívání statistických dat PK

- Využívají PK získaná statistická data?
- Umí s daty pracovat?
- Pokud ne, je nutné připravit praktické prezenční workshopy pro PK, případně i pro profi knihovny.

Pomoc se vzděláváním nabízí Knihovnický institut Národní knihovny.

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Obsluhované knihovny

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

1. Připraveny webináře 12., 13. a 17.12. 2024

- a) Bude pořízen videozáznam
- b) Knihovny dostanou manuál jak s databází el. sběru pracovat
- c) Kontaktní osoba NIPOS pro případné řešení problémů: Mgr. Helena Grycová
grycova@nipos.cz
- d) Možnost exportu dat do formátu Excel
- e) Archiv výkazů od roku 2020

2. Využívání statistických dat

- a) Využívají obsluhované knihovny získaná statistická data?
- b) Umí s daty pracovat?

Pomoc se vzděláváním nabízí Knihovnický institut Národní knihovny.

Přímé vkládání dat do elektronického sběru NIPOS

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Možnost přímého vkládání statistických dat do databáze elektronického sběru dat NIPOS je velkou změnou!

Bude nutné věnovat knihovnám v této oblasti zvýšenou pozornost.

Aby knihovny viděly v systému pozitiva, musí s daty umět efektivně pracovat.

Knihovnický institut Národní knihovny i NIPOS jsou připraveni pomoci.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Sběr statistických dat za rok 2024 aneb přímé vkládání dat do databáze NIPOS

46. porada Sekce pro výkon regionálních funkcí SDRUK

Praha, 26. 11. 2024

Mgr. Lucie Macháčková

lucie.machackova@nkp.cz